

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА
додакового вступного випробування з академічного живопису
для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 022 «Дизайн»

Київ 2019

Програму додаткового вступного випробування з академічного живопису розроблено фаховою атестаційною комісією для проведення вступних випробувань для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 022 «Дизайн».

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Мета додаткового вступного випробування	4
Вимоги до здібностей та рівня професійної мистецької підготовки вступників.....	4
Задачі додаткового вступного випробування	5
Форма проведення додаткового вступного випробування.....	5
Зміст додаткового вступного випробування.....	5
Умови проведення додаткового вступного випробування.....	6
Загальні вимоги до роботи вступника	6
Методичні рекомендації до виконання роботи	6
Література	7
Критерії оцінювання підготовленості вступників.....	9

Загальні положення

Академічний живопис як самостійний вид образотворчого мистецтва з давніми традиціями та багатовіковою історією є однією з профілюючих дисциплін підготовки у галузі знань 02 «Культура і мистецтво» фахівців з дизайну всіх ступенів.

Академічний живопис як одна із базових, фундаментальних навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки вивчається за певними мистецькими напрямами (спеціальностями) підготовки галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

З огляду на це при вступі до Національного транспортного університету для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 022 «Дизайн» на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю (за напрямом, який не відповідає обраній спеціальності), на основі ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, вступники проходять додаткове вступне випробування з живопису, яке передбачає перевірку здатності до участі у фаховому вступному випробуванні.

Вступник допускається до подальшої участі у вступних випробуваннях за умови успішного проходження додаткового вступного випробування.

Мета додаткового вступного випробування

Додаткове вступне випробування з академічного живопису для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 022 «Дизайн» на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки, який не відповідає обраній спеціальності), на основі ступеня магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, проводиться з метою визначення належної професійної підготовки з академічного живопису, яка відповідає ступеню бакалавра – фахівця з дизайну, можливості вступників засвоювати відповідну фахову навчальну програму з академічного живопису та успішно опанувати освітньо-професійну програму підготовки магістрів за спеціальністю 022 «Дизайн».

Вимоги до здібностей та рівня професійної мистецької підготовки вступників

Вступник повинен мати відповідну професійну підготовку з академічного живопису на рівні дизайнера зі ступенем бакалавра, сформоване і добре розвинуте об'ємно-просторове мислення, професійні знання основ кольорознавства та відчуття різновидів кольорових гармоній, фахову здатність запам'ятовувати і фіксувати зорові враження.

У частині образотворчої грамотності вступник повинен знати:

- закономірності конструктивної побудови пластики об'ємних форм;
- класичні композиційні закономірності;
- закони лінійної та повітряної перспективи для реалістичного відображення тривимірного світу на двомірній площині;

– закономірності кольорових гармоній та світло-тонових і кольорових рефлексів.

Вступник повинен майстерно, на професійному рівні володіти:

– основними кольоровими і тональними засобами виразності академічного живопису;

– різноманітними живописними техніками, зокрема, класичною технікою академічного акварельного живопису.

– досконалим умінням створювати відповідні кольорово-тональні співвідношення з урахуванням законів лінійної і повітряної перспективи.

Задачі додаткового вступного випробування

Головна задача додаткового вступного випробування з академічного живопису – перевірка належного рівня образотворчих здібностей вступників відповідно до ступеня бакалавра – фахівця з дизайну. Також додаткове вступне випробування з академічного живопису спрямоване на перевірку рівня професійної підготовленості вступників до навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 022 «Дизайн», тобто перевірку наявності відповідних умінь та навичок, які забезпечують можливість успішного освоєння навчальних програм і реалізацію образотворчих здібностей у мистецькому навчальному процесі підготовки магістрів за цією спеціальністю.

Під час додаткового вступного випробування з академічного живопису визначаються:

– наявність у вступників належних професійних образотворчих здібностей, зокрема бачити всю палітру кольорових тонів, відчувати гармонійне поєднання кольорів та взаємодію кольорових і світлотних рефлексів для реалістичного відображення на картинній площині тривимірних об'ємно-просторових натурних об'єктів за допомогою класичної техніки акварельного живопису;

– необхідний рівень знань вступників з основ візуальної культури, специфічного професійного бачення та відображення оточуючого середовища, цілісного образного колориту натурної постановки;

– фаховий рівень основних живописних навичок тонального та кольорового зображення (уміння грамотно скомпонувати зображувані предмети на картинній площині заданого формату, передати пропорції елементів, засобами тону і кольору передати форму, фактуру, матеріальність предметів, домогтися композиційної, тональної та кольорової цілісності).

Форма проведення додаткового вступного випробування

Додаткове вступне випробування з академічного живопису проводиться у формі виконання завдання з натури.

Зміст додаткового вступного випробування

Вступники виконують живопис натурної постановки – складний натюрморт з предметами побуту, гіпсовим елементом, овочами, фруктами на тлі кольорових драперій.

Умови проведення додаткового вступного випробування

Додаткове вступне випробування з академічного живопису проводиться у спеціально обладнаних аудиторіях.

Живопис натурної постановки виконується на аркуші паперу формату А1, за допомогою класичної техніки акварельного живопису. Матеріали та інструментарій забезпечуються вступниками.

Строк виконання – 24 академічні години: три дні по 8 академічних годин.

Загальні вимоги до роботи вступника

1. Повністю виконати передбачений завданням живописний об'єм за відведений час для проведення додаткового вступного випробування з академічного живопису.

2. Професійно грамотно скомпонувати зображення натурної постановки на аркуші паперу заданого формату.

3. Виконуючи конструктивну побудову елементів постановки, виявити об'ємно-просторові особливості пластики форм, дотриматись пропорційних співвідношень предметів, моделюючи складові елементи натюрморту, засобами тонально-кольорових відношень живопису передати відповідну світлотіньову і кольорову тональність, фактуру і матеріальність.

4. Виконати роботу професійно грамотно та переконливо, на певному рівні завершеності майстерно промодельовувати деталі та узагальнити роботу до цілісного живописного сприйняття образного колориту натюрморту.

Методичні рекомендації до виконання роботи

Додаткове вступне випробування з академічного живопису визначає, з одного боку, рівень класичної образотворчої підготовки вступника для успішного формування професійних якостей майбутніх магістрів промислового дизайну, творчого мислення, чуттєвого і раціонального пізнання об'ємно-просторового предметного оточення, з іншого боку – професійний рівень умінь та навиків використовувати живописні засоби виразності для самовираження, самореалізації творчих дизайнерських задумів.

Процес виконання додаткового вступного випробування з академічного живопису передбачає встановлення професійного, дуже тонкого візуального і понятійного зв'язку між натурним об'єктом і тим, хто його відображає на картинній площині, між усіма елементами натюрморту та живописним відтворенням його. Такий зв'язок забезпечується відповідною професійною теоретичною підготовкою та високим рівнем виконавської майстерності практичного використання мистецьких живописних засобів виразності для виконання поставлених творчих задач.

При роботі над завданням необхідно враховувати:

– вибір точки зору (певного ракурсу) та оптично урівноважене зображення натурної постановки натюрморту на аркуші паперу заданого формату;

– послідовність виконання всіх етапів живопису натурної постановки натюрморту в цілому, а не окремих зображувальних елементів;

– грамотну конструктивну побудову пластики форм, відповідність пропорційних співвідношень і взаємного розташування елементів натурної постановки;

– професійне використання закономірностей лінійної та повітряної перспективи;

– професійну майстерність моделювання пластики об'ємів за допомогою світлотіньових градацій з дотриманням тональних і кольорових відношень, передачі світлотних і кольорових рефлексів, власних і падаючих тіней за допомогою класичних живописних засобів виразності;

– певний рівень завершеності роботи в цілому, детальне моделювання та узагальнення образного колориту живопису, відповідно до відведеного часу для проведення додаткового вступного випробування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гамаюнов В.Н. Рисунок и живопись. Введение в теорию изображения / В.Н. Гамаюнов. – М. : Всесоюз. заоч. ин-т текстил. и легкой пром-сти, 1971. – 163 с.
2. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись : практическое пособие / Ю.М. Кирцер. – М. : Высшая школа, 1992. – 270 с.
3. Ревякин П.П. Техника акварельной живописи / П.П. Ревякин. – М. : Государственное издательство литературы по строительству, архитектуре и строительным материалам, 1959. – 247 с.
4. Беда Г.В. Живопись и ее изобразительные средства / Г.В. Беда. – М. : Просвещение, 1977. – 177 с.
5. Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись / А.С. Зайцев. – М. : Искусство, 1986. – 190 с.
6. Беда Г.В. Тоновые и цветовые отношения в живописи / Г.В. Беда. – М. : Советский художник, 1964. – 248 с.
7. Унковский А.А. Живопись. Вопросы колорита / А.А. Унковский. – М. : Просвещение, 1980. – 145 с.
8. Раушенбах Б.В. Пространственное построение в живописи. Очерк основных методов / Б.В. Раушенбах. – М. : Наука, 1980. – 288 с.
9. Волков Н.Н. Цвет в живописи / Н.Н. Волков. – М. : Искусство, 1984. – 485 с.
10. Соколов-Ремизов С.Н. Художественное творчество. Человек, природа, искусство / С.Н. Соколов-Ремизов, М.Н. Эпштейн, Д.С. Лихачов. – М. : Академия наук СССР, 1986. – 272 с.
11. Волков Н.Н. Композиция в живописи / Н.Н. Волков. – М. : Искусство, 1978. – 312 с.
12. Шорохов Е.В. Основы композиции / Е.В. Шорохов. – М. : Просвещение, 1979. – 303 с.
13. Ракитин В.И. Искусство видеть / В.И. Ракитин. – М. : Знание, 1973. – 176 с.
14. Костин В.И., Юматов В.А. Язык изобразительного искусства / В.И. Костин, В.А. Юматов. – М. : Знание, 1978. – 112 с., 32 с. ил.

15. Костин В.И. Что такое художественный образ / В.И. Костин. – М. : Советский художник, 1969. – 60 с.
16. Даниэль С.М. Искусство видеть / С.М. Даниэль. – Л. : Искусство, 1990. – 223 с.
17. Айзенбарт Барбара. Полный курс акварели. Техника акварели. Материалы. Пейзажи / Барбара Айзенбарт. – М. : Астрель, 2002. – 64 с.
18. Анализ и интерпретация произведения искусства : учебное пособие / Н.А. Яковлева, Е.Б. Мозговая, Т.П. Чаговец и др.; под редакцией Н. А. Яковлевой. – М. : Высшая школа, 2005. – 561 с.
19. Панксенов Г.И. Живопись. Форма, цвет, изображение : учебное пособие для студентов вузов, обучающихся по направлению «Архитектура» / Г.И. Панксенов. – М. : Академия, 2008. – 143 с.
20. Визер В.В. Живописная грамота. Система цвета в изобразительном искусстве / В.В. Визер. – СПб : Питер, 2007. – 191 с.
21. Лепикаш В.А. Живопись акварелью / В.А. Лепикаш. – М. : Академия художеств СССР, 1961. – 114 с.

КРИТЕРІЇ

оцінювання підготовленості вступників на додатковому вступному випробуванні з академічного живопису для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 022 «Дизайн»

Структура оцінки фахового вступного випробування

Оцінка додаткового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів) визначається фаховою атестаційною комісією в результаті перевірки практичного виконання живопису натурної постановки – складного натюрморту з предметами побуту, гіпсовим елементом, овочами, фруктами на тлі кольорових драперій.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінку за додаткове вступне випробування визначається у такому порядку:

1) виставляють бали за практичне виконання живопису натурної постановки виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання виконання практичного завдання;

2) обчислюють оцінку додаткового вступного випробування за формулою:

$$O = 100 + B_{ПЗ},$$

де $B_{ПЗ}$ – бали, виставлені за практичне виконання живопису натурної постановки.

Критерії оцінювання виконання практичного завдання додаткового вступного випробування

Кількість балів	Характеристика роботи вступника
76–100	Робота з академічного живопису складного натюрморту відповідає всім загальним професійним вимогам, відзначається креативністю дизайнерського мислення та високою виконавською майстерністю та виконана на 80–100%.
51–75	Робота з академічного живопису складного натюрморту має незначні відхилення від загальних вимог, певна непереконливість композивання, не зовсім точні пропорції, порушення в деталях при хорошій виконавській майстерності та яка виконана на 60–80%.

20–50	В роботі наявні значні помилки в композиційному вирішенні, певні порушення загальних професійних вимог, порушення в пропорціях та живописному моделюванні пластики форм, неточності в деталях при достатній виконавській майстерності і яка виконана на 50–60%.
1–19	Додаткове випробування з академічного живопису складного натюрморту виконано без дотримання загальних професійних вимог, з низьким рівнем виконавської майстерності володіння живописними засобами виразності, зображення не скомпоновано у заданому форматі, розміщення елементів натурної постановки на аркуші є випадковим, пропорції спотворені, тональне і кольорове рішення безграмотне, деталі не промодельовані, живопис не узагальнений і в цілому робота виконана менше ніж на 50 %.
0	Додаткове випробування з академічного живопису складного натюрморту не виконано або виконана робота не відповідає поставленому завданню.

Оцінка додаткового вступного випробування від 100 до 119 балів вважається незадовільною.